

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Moderne ruilhandel

1 maximumscore 1

“Steeds meer mensen maken, net als Juul Martin, gebruik van onbenutte spullen of diensten die anderen ter beschikking stellen. Vaak betalen ze er een bescheiden bedrag voor, soms stellen ze er een wederdienst tegenover.” (regels 35-41)

Beoordeel de spelling.

2 maximumscore 1

(alinea) 6

3 maximumscore 1

(alinea) 9

4 D

1

5 maximumscore 5

De kern van een goed antwoord is:

positieve kanten	
Liesbeth van Tongeren	1 We kunnen efficiënter omgaan met goederen.
	2 Het past in het ideaal van de participatiemaatschappij (die de overheid voorstaat).
deelnemers aan het onderzoek in Amsterdam	3 Het levert financieel voordeel op.
	4 Het is duurzaam.
	5 Het contact met andere mensen is leuk.

per juist element

1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 1

“Er zijn dan minder banen, maar de drempel tot ondernemerschap is verlaagd.” (regels 170-172)

Opmerking

Ook goed: “Het geldt dat mensen niet uitgeven aan auto’s of boormachines geven ze aan andere dingen uit.” (regels 164-167)

Beoordeel de spelling.

7 C

1

8 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is (vier van de volgende):

- Deugden als vriendelijkheid en gastvrijheid zijn volledig geëconomiseerd. / Het is een (ongewenste) extreme vorm van kapitalisme.
- Deeconomie is een containerbegrip geworden waaronder ook initiatieven vallen die niets met delen te maken hebben. / Sommige initiatieven hebben niets met delen te maken.
- Mensen krijgen (zo) steeds minder privacy. / Bedrijven beschikken over steeds meer informatie van mensen.
- Er ontstaat een risico op monopolievorming.
- Het systeem van reviews is onwenselijk. / Het systeem van reviews is beperkt en kan oneerlijk zijn.
- Er verdwijnt werkgelegenheid.

per juist element

1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 5

De kern van een goed antwoord is:

per juist antwoord 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

10 C 1

Tekst 2 Leren lenen

11 maximumscore 1

1 en 4

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De overheid is hypocriet/asociaal/verzaakt haar zorgplicht 1
- want ze waarschuwt tegen lenen en tegelijkertijd bevordert/stimuleert ze lenen 1

of

maximumscore 2

De overheid is hypocriet/asociaal wat blijkt uit de cynische/sarcastische/spottende toon die in deze alinea's naar voren komt.

Beoordeel de spelling en grammatica.

13 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Roken kan dodelijk zijn en lenen niet.

of:

Slavernij is geen kwestie van keuze, schulden maken (in principe) wel.

Opmerking

Fout: Roken kan niet vergeleken worden met lenen.

Maximumlengte van het antwoord: 10 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

14 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Het gaat erom dat roken en lenen slecht voor je zijn. / Roken en lenen zijn slecht (volgens de overheid).

of:

Zowel bij slavernij als bij schulden ben je niet vrij.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.

15 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

In beide gevallen ben je niet vrij. / Je zit eraan vast.

Beoordeel de spelling en grammatica.

16 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De auteur doet de voorwaarden af als onbelangrijke argumenten. / Het gaat de auteur om het principe.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
17	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (oorzaak:) Jongvolwassenen kunnen vaak de langetermijengevolgen niet overzien / Je hebt (als jongvolwassene) nog niet door wat de implicaties zijn / Ze doorgronden met hun puberbrein de implicaties nog niet • (reden:) Jongeren moeten een lening aangaan om (te kunnen leren en) (een goede) kans te kunnen maken op de arbeidsmarkt / Je moet wel als je (wilt studeren en) later een (goede) baan wilt hebben <p><i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>
18	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De term sociaal is misplaatst • omdat het onderwijs minder toegankelijk wordt voor mensen met weinig geld <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is niet sociaal • om burgers (vanaf hun achttiende levensjaar) schulden bij de overheid op te dringen <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geld moeten lenen om te kunnen studeren • is niet sociaal <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
19	C	1
20	B	2
21	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <p>Na vergelijkbare maatregelen in het buitenland gingen daar ook niet minder studenten studeren. / Op basis van de ervaringen in het buitenland is de verwachting dat ook hier maar weinig studenten zullen afzien van studeren.</p> <p><i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 3

standpunt	5
argument	4
subargument	1
toelichting	2
toelichting	3

indien vijf antwoorden op de juiste plaats	3
indien vier of drie antwoorden op de juiste plaats	2
indien twee antwoorden op de juiste plaats	1
indien minder dan twee antwoorden op de juiste plaats	0

23 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
De overheid is verantwoordelijk voor goed onderwijs. / De overheid moet investeren in (goed) onderwijs.

Beoordeel de spelling en grammatica.

24 maximumscore 2

- De kern van een goed antwoord is:
- iemand die gestudeerd heeft, gaat (veel) meer verdienen dan iemand die niet gestudeerd heeft 1
  - en kan dan later makkelijk de lening terugbetalen 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 3 “Er zijn twee redenen waarom het sociale leenstelsel beter is dan het huidige systeem van studiefinanciering”

25 maximumscore 3 altijd toekennen

De kern van een goed antwoord is:

- 1 (Want) de lening wordt terugbetaald naar draagkracht.
- 2 (En) er wordt bij de staat geleend (en niet bij een bank of particulier).
- 3 (Daardoor) zijn de afbetalingstermijn en het rentepercentage (in verhouding) schappelijk
- 4 (en) kun je in geval van problemen met de aflossing sneller tot een oplossing komen.

indien vier antwoorden juist	3
indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Beoordeel de spelling en grammatica.

26 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Studeren is een investering in jezelf / Je geeft (door een financiële prikkel) meer prioriteit aan je studie 1
- Het vrijgekomen geld kan geïnvesteerd worden in de kwaliteit van het onderwijs 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

27 A 1

Tekst 2 en 3 Overkoepelende vragen

28 maximumscore 1

een van de volgende:

- “Spare me the details” (regels 85-86)
- “Het gaat hier niet om de voorwaarden, het gaat hier om het principe” (regels 86-88)

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
Door de grotere financiële verantwoordelijkheid geef je prioriteit / meer aandacht aan je studie.

Opmerking

Ook goed: Het onderwijs wordt beter.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Tekst 4 Vraatzucht

---

30 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
Door de kooklessen / het 'medium' voedsel leer je alles wat je nodig hebt in je leven.

Beoordeel de spelling en grammatica.

31 C 1

32 D 1

33 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
Wat de auteur eet, is in hun ogen slecht. / De auteur eet niet bewust/gezond genoeg.

Opmerking

Ook goed: Zij zijn overmatig door voedsel geobsedeerd, in tegenstelling tot de auteur.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 3

vijf van de volgende:

- geobsedeerd (regel 34)
- gastroporno (regel 35)
- ‘schoongespoeld’ (regels 38-39)
- pvc-buizenstelsel (regel 40)
- oermens (regel 42)
- ‘afkicken’ (regel 45)
- wauwelen (regel 47)
- ‘echt’ (regel 47)
- spookverhalen (regel 48)
- futiels (regel 54)
- waanzin (regel 60)

indien vijf antwoorden juist	3
indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

Beoordeel de spelling.

35 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

De tekst gaat niet over veel eten.

Opmerking

Ook goed: De tekst geeft aan dat we niet vraatzuchtig zijn.

(zie regels 32-33)

Maximumlengte van het antwoord: 20 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

36 C

2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik

---

37 Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

---

tekst 1	Renate van der Zee, HP de Tijd 2014/2015, nr. 12/01
tekst 2	Rob Wijnberg, De Groene Amsterdammer, 5 juni 2014
tekst 3	Bram Dirx en Nikie van Thiel, de Volkskrant, 6 juni 2012
tekst 4	Rosanne Hertzberger, NRC Handelsblad, 2 en 3 november 2013
tekstfragment 1	de redactie, (onder meer) Tubantia en BNDeStem, 10 oktober 2012